

بیکاری در مغرب؛ بمب ساعتی که هر لحظه ممکن است منفجر شود

معضل بیکاری یکی از مهم ترین مشکلات اقتصادی و اجتماعی است که بسیاری از کشورها و از جمله مغرب از آن رنج می برند. این مشکل در مغرب هر سال حادث تر می شود و به همین دلیل برخی از آن به عنوان بمب ساعتی که هر لحظه ممکن است منفجر شود، یاد کرده اند.

به گزارش آران نیوز: مغرب حدود 35 میلیون نفر جمعیت دارد و با ورود جوانان به بازار کار می تواند در مسیر سازندگی گام های بلندی بردارد اما اقتصاد مغرب با اینکه گفته می شود در سال 2017 میلادی رشد چهار درصدی داشته (سال 2016 رشد اقتصادی مغرب 1.2 درصد اعلام شد) اما هنوز فرصت های شغلی کافی برای جوانان جویای کار ایجاد نشده است.

بر اساس اعلام مرکز آمار مغرب، میزان بیکاری در میان همه گروه های سنی و همه مناطق این کشور در سال 2017 میلادی 10.2 درصد بود در حالی که این رقم در سال 2016 میلادی 9.9 درصد اعلام شده بود و این نشان می دهد مسئولان مغربی نتوانسته اند متناسب با افزایش جمعیت، فرصت های شغلی ایجاد کنند.

**علل بیکاری در مغرب

پایگاه خبری 'دیموک پرس' چندی پیش در گزارشی در این خصوص نوشت: بیکاری در مغرب دلایل زیادی دارد اما مهم ترین دلایل آن، متناسب نبودن شمار فارغ التحصیلان دانشگاه ها با نیاز بازار کار، ناتوانی دولت در سرمایه گذاری برای استفاده از منابع انسانی و کاهش فرصت های شغلی به دلیل شرایط موجود است زیرا شرایط کنونی برای سرمایه گذاری تشویق کننده نیست. البته باید این دلیل را هم اضافه کرد که بسیاری از جوانان حاضر به کار کردن در هر محلی یا هر شغلی نیستند و با توجه به نوع مدرک تحصیلی خود، انتظارات متفاوتی دارند زیرا شمار بیکاران در روستاها به مراتب بسیار کمتر از بیکاران در شهرها است.

**پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بیکاری

افزایش شمار بیکاران در هر جامعه ای باعث هدر رفت انرژی بشری و همچنین ایجاد مشکلات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی می شود. بیکاری عواقب وخیمی برای هر جامعه ای دارد و باعث رشد جرایم و تندروری و گسترش خشونت در جامعه می شود و علاوه بر آن، بیکاری علت اصلی افزایش فقر و پایین آمدن سطح معیشتی مردم است.

نکته قابل توجه در مورد بیکاری در مغرب این است که ساکنان شهرها در مقایسه با ساکنان روستاها بیشتر بیکار اند و بر اساس آمارهای رسمی موجود، شمار بیکاران در شهرها تقریباً دو برابر بیکاران در روستاها یا حتی بیشتر از این رقم است. این خود زنگ خطری برای مقام های مغربی است زیرا تقریباً همه انقلاب ها در جهان عرب از شهرها شروع شده است.

کارشناسان می گویند افراد جویای کار چه دارای مدارک دانشگاهی چه افرادی که مدارک دانشگاهی ندارند، اگر شغلی مناسب نیابند، دچار سرخوردگی و افسردگی می شوند و این زنگ هشدار برای مسئولان است زیرا ممکن است هر لحظه آنان دست به اقداماتی بزنند که کنترل آن برای دولتی ها سخت شود.

رسانه های محلی بارها در خصوص افزایش بیکاری در مغرب هشدار داده اند و آن را تشبیه به یک بمب ساعتی کرده اند.

بر اساس آمارهای رسمی موجود، شمار بیکاران در مغرب بیش از یک میلیون و 296 هزار نفر رسیده است.

به هر حال باید گفت رقم 42 درصدی بیکاری جوانان ساکن شهرها در مغرب زنگ هشدار است برای مقام های این کشور زیرا بیکاری باعث افسردگی و نارضایتی در جامعه و خانواده ها می شود و ممکن است مشکلات دیگری به بار آورد. یکی از مهم ترین دلایل آغاز انقلاب در تونس همین مشکل بیکاری بود.

**بیکاری پدیده جدیدی در مغرب نیست

«احمد الحلیمی» نماینده عالی سازمان ریزی مغرب گفت، بیکاری جوانان پدیده جدیدی نیست اما کم شدن فرصت های شغلی باعث شده است خانواده ها چندان برای آموزش فرزندان شان تشویق به سرمایه گذاری نشوند و به همین دلیل آموزش و پرورش در مغرب به دلیل بی انگیزه بودن خانواده ها ضعیف می شود.

**ساکنان شهرها و فارغ التحصیلان دانشگاه ها و زنان بیشترین شمار بیکاران را تشکیل می دهند

بر اساس آمارهای موجود، بیکاری میان افراد 15 تا 24 ساله حدود 26.5 درصد است در حالی که بیکاری در میان جوانان ساکن شهرها بسیاری بیشتر از این است و به رقم 42 درصد رسیده است.

کارشناسان سازمان برنامه ریزی مغرب اعلام کرده اند افراد دارای مدارک تحصیلی دانشگاهی بیشتر از کسانی که تحصیلات دانشگاهی ندارند، با مشکل بیکاری مواجه اند. آن ها می گویند تناسبی میان شمار فارغ التحصیلان دانشگاه ها و نیاز بازار کار وجود ندارد.

دولت های مختلف در مغرب با دادن وعده ایجاد شغل در بخش دولتی سعی کرده اند تا حدودی مانع ایجاد تنش در جامعه شوند اما واقعیت این است که دارندگان مدارک تحصیلی در مناطق مختلف این کشور به ویژه رباط پایتخت مغرب از سال ها پیش خواستار رسیدن به حق داشتن شغل در بخش دولتی اند.

هرچند که مسئولیت زندگی بر دوش مردان است اما باید گفت شمار زیادی از زنان نیز خواستار اشتغال اند اما بیکاری در میان

آن ها بیشتر از مردان است زیرا بسیاری از نهادها اولویت را مردان می دانند.

****نارضایتی شاه مغرب از وضعیت اشتغال جوانان**

محمد ششم شاه مغرب چند ماه پیش در سخنرانی ای در مورد جوانان و ایجاد اشتغال گفت، نتایج به دست آمده در خصوص ایجاد شغل چندان سودی به حال جوانانی که بیش از یک سوم جمعیت مغرب را تشکیل می دهند، نداشته است. وی افزود: مدل توسعه مغرب توانایی پاسخگویی به خواسته های مردم را ندارد و از دولت خواست در خصوص این مشکل چاره اندیشی و در برنامه های خود تجدید نظر کنند.

****هشدار صندوق بین المللی پول به مغرب**

هشدار در مورد بیکاری منحصر به شخصیت های مغربی نبوده است بلکه صندوق بین الملل پول نیز اخیرا در نشست در مغرب از مقام های این کشور خواست چاره ای برای مشکل بیکاری بیندیشند زیرا رقم بیکاری در مغرب به ویژه میان جوانان هنوز بالا است و بانک بین المللی نیز خواستار بررسی این موضوع باجدیت بیشتر شده بود.

پایگاه خبری روزنامه الحیات چندی پیش در گزارشی در این مورد نوشت: بیکاری در خاورمیانه و شمال آفریقا 35 درصد تخمین زده شده است و طی پنج سال آینده 52 میلیون نفر جدید وارد بازار کار می شوند که حداقل باید 27 میلیون فرصت شغلی جدید ایجاد کرد. صندوق بین المللی پول به دولت های عربی توصیه کرده است برای جلوگیری از روی دادن یک بهار عربی دیگر چاره ای برای مشکل بیکاری جوانان بیاندیشند.